

Pogłębienie spadków na rynku budowlanym w 2013 r.

Szybciej niż przewidywano, bo już w 2012 r., polski rynek budowlany zanotował pierwsze straty w wartości zrealizowanych robót. Negatywne skutki nierozważnie składanych ofert w drogowych postępowaniach przetargowych spowodowały kłopoty finansowe w wielu przedsiębiorstwach.

Według najnowszego raportu firmy badawczej PMR „Sektor budowlany w Polsce: I połowa 2013 – Prognozy rozwoju na lata 2013–2015” po okresie wzrostów na rynku budowlanym, rok 2012 przyniósł zmianę trendu na spadkowy. Wprowadziła dynamika spadków była jeszcze niewielka, rzędu 2%, jednak wszystko wskazuje na to, że większe tąpnięcie wartości produkcji budowlanej będzie miało miejsce w roku 2013. Na spadek największy wpływ będzie mieć sektor budownictwa inżynierskiego, gdzie doszło do dużego wyhamowania prac w drogownictwie, a także dużo niższa od spodziewanej aktywność budowlanców na kolejowych placach budów. Nakładają się na to także opóźniające się inwestycje energetyczne, a zwłaszcza poszerzająca się pula inwestycji wstrzymanych lub zawieszonych. W 2012 r. czynnikiem łagodzącym spadki w branży były rosnące sektory mieszkaniowy oraz niemieszkaniowy, które zanotowały wzrosty rzędu 10%. W roku 2013 jednak przewidywane jest wyhamowanie w segmencie lokali mieszkalnych.

Rok 2012 był brzemienny w skutki dla wielu spółek przemysłu budowlanego. Niekorzystne wyniki finansowe wielu firm wykonawczych po finalizacji kontraktów drogowych spowodowały, że wiele z nich wypadło z rynku. Kłopoty, które dotknęły dużych graczy rynkowych, rozprzestrzeniły się także na ich podwykonawców, co spowodowało, że w zakresie małych podmiotów zatrudniających do 10 osób z rynku zniknęło ponad 12,5 tys. firm (spadek o 3%). W dużo mniejszym zakresie nastąpiła redukcja liczebności większych firm z kolejnych przedziałów – 1,7 tys. podmiotów zatrudniających od 10 do 49 pracowników (spadek o 10,8%) oraz 151 firm zatrudniających 50–249 pracowników (spadek o 7%). To jednak te większe przedsiębiorstwa miały istotniejszy wpływ na zwiększenie poziomu bezrobocia w branży. Wiele z nich, w odpowiedzi na niekorzystne wyniki finansowe, nie tyle zamykało działalność, ile dokonywało redukcji personelu.

Obecna słaba kondycja finansowa firm może utrudnić lub nawet uniemożliwić udział w wielu przetargach. Przedsiębiorstwa muszą zatem uporać się z wewnętrznymi restrukturyzacjami, o ile mają nadzieję na udział w zyskach z kolejnych inwestycji oczekujących na realizację.



OKRES DO 2015 R. BĘDZIE ETAPEM PRZEJŚCIOWYM POMIĘDZY BUDŻETAMI UNIJNYMI

Okres do 2015 r. będzie etapem przejściowym pomiędzy budżetami unijnymi. Do końca tego czasu możliwe będzie rozliczanie przedsięwzięć finansowanych z poprzednich programów unijnych, podczas gdy od 2014 r. można będzie rozpocząć realizację już tych finansowanych z nowej puli.

Spora do nadrobienia ma segment kolejowy, dlatego analitycy PMR oczekują, że w okresie tym zapowiadane od lat inwestycje wreszcie ruszą pełną parą. Duże potrzeby w zakresie infrastruktury drogowej już oczekują na pierwsze przetargi. Jeśli inwestycje będą odpowiednio przygotowane formalnie, to wraz z dostępem do nowych funduszy będą się mogły rozpocząć w 2014 r. Dłuższej zwłoki nie utrzymają także projekty energetyczne. Wymogi dyrektyw klimatycznych oraz wprowadzenie ustawy o OZE, zapowiadane na rok 2013, powinny odblokować inwestorów i skłonić ich do rozpoczęcia wielu przedsięwzięć. Jaśniejszym punktem na mapie inwestycji w Polsce są obecnie liniowe inwestycje energetyczne. Podczas gdy rynek jest podekscytowany zmieniającą się liczbą przetargów na wielomiliardowe bloki energetyczne, systematycznej poprawie ulega kondycja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Tylko w pierwszym kwartale 2013 r. polski operator sieci przesyłowych przyjął oferty na roboty budowlane o łącznej wartości ponad 2,5 mld zł. Finalizacji tych przetargów można się spodziewać już niebawem.

Niniejsza informacja prasowa została przygotowana na podstawie danych zawartych w najnowszym raporcie firmy PMR, pt. „Sektor budowlany w Polsce: I połowa 2013 – Prognozy rozwoju na lata 2013–2015”. ■

Liczba firm budowlanych w Polsce, 2005–2012

Wielkość zatrudnienia	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<10	327 209	336 543	360 854	392 114	378 857	405 481	388 042	375 405
10–49	12 431	12 720	13 554	14 479	15 362	16 431	16 450	14 666
50–249	1 801	1 806	1 841	1 960	2 015	2 086	2 017	1 866
>249	179	173	178	192	193	193	182	168
Razem	341 620	351 242	376 424	408 745	396 427	424 191	406 691	392 105

Tab. 2. Źródło: Raport „Sektor budowlany w Polsce: I połowa 2013 – Prognozy rozwoju na lata 2013–2015”, PMR, 2013